

2013-06-14

Förvaltningsrätten i Härnösand

Överklagan av Sollefteå Kommunfullmäktiges beslut 2013-05-27 § 66 : Begäran om tillstyrkan avseende lokalisering av vindkraft vid Fängsjön och Storsjöhöjden. Bilaga 2.

Kommunfullmäktiges beslut

Sollefteå kommun tillstyrker länsstyrelsens begäran om tillstyrkan avseende lokalisering av vindkraftanläggning Fängsjön, för den del som är lokaliserad inom kommunen, samt Storsjöhöjden.

Vårt yrkande

1. Kommunfullmäktiges protokoll är felaktigt. Framförda reservationer i detta beslutsärende framgår inte av protokollet.(KL 5:59 p.6). Protokollet bör justeras.
2. Kommunfullmäktiges beslut har inte föregåtts av den beredning som detta ärende kräver (KL 6:4) och beslutet bör därför upphävas.

Skäl för våra yrkanden

1. **Kommunallagens tydliga regler för protokoll måste följas av Sollefteå kommun**
2. **Beredningstvånget ej uppfyllt**

Innan beslut ska ärenden beredas enligt kommunallagen 6 kap 4 §.

Av handlingarna i ärendet framgår att kommunstyrelsen huvudsakligen grundat sina ställningstaganden på de påståenden / material som FORSCA framfört och som de redovisat i olika handlingar. Beredningstvånget innebär enligt vår mening att kommunen ska granska de uppgifter som sökanden, i detta fall vindkraftsexploatören framför, och göra egna undersökningar om förhållanden i pågående markanvändning och självständigt bedöma effekter av ändrad markanvändning. Kommunen ska grunda sitt ställningstagande på aktuella analyser och konsekvensbedömningar, som med hänsyn till den omfattande förändringen av markanvändning detta ärende handlar om, ska uppfylla alla de krav som lagstiftaren lagt fast.

Av beredningsförslag framgår:

FORSCA AB har i tillståndsansökan med miljökonsekvensbeskrivning 2012-09-27 och komplettering 2013-04-10 utrett konsekvenser. I miljökonsekvensbeskrivningen redovisas den tillståndssökta verksamhetens bedömda inverkan på människors hälsa och på miljön. De viktigaste frågeställningarna vid ansökan om etablering av vindkraft i Fängsjön och Storsjöhöjden är projektets påverkan på möjligheten att bedriva renskötsel, påverkan på boendemiljö, påverkan på växt- och djurliv samt påverkan på friluftsliv och besöksnäring.

De fast boende och fritidsboende i närområdet påverkas genom att de i olika grad kommer att se vindkraftverk och därmed får en förändrad landskapsbild samt att de tidvis kommer att höra vindkraftverken, även om ljudnivåerna inte kommer att överskrida något riktvärde. De närboende kommer även under anläggningstiden att påverkas av störningar som härrör till de omfattande transporter, sprängningar etc. som är nödvändiga för att etablera en vindkraftsanläggning av denna storlek.

Projektområdet består huvudsakligen av ungskog och föryngringsytor samt inslag av våtmarker. Tidigare utdikningar av myrar samt en lång period av avverkningar har bidragit till att området har få naturvärden och saknar särskilda karaktärsdrag. Ett undantag är dock Nävernäsan på 510 m höjd där kringliggande skog även håller högre naturvärden. Reservatsförslag vid Nävernäsan undantas från planen vad avser verk och vägar.

Kommunstyrelsen har i handlingarna till kommunfullmäktige angett: *Sammanfattningsvis delar kommunen utredningarnas bedömning som visar att planerad vindkraftsetablering medför förhållandevis små konsekvenser om man ser det utifrån projektets storlek.*

Vi noterar att kommunens bedömning utgör en relativ bedömning av effekterna, inte av de absoluta effekterna.

Vi anser att följande faktorer inte är tillräckligt utredda i kommunstyrelsens beredning. Dessa faktorer är: ljud/buller, kumulativa /långaiktiga effekter av kraftig vindkraftsutbyggnad med ett helhetsperspektiv, effekter på kulturmiljö, effekter för boende och fritidsområden, påverkan och utvecklingsmöjligheter för andra näringar ex. turism/besöksnäringen, estetisk påverkan i landskapet bl.a genom ljus/se animeringar. (Bilaga 1), effekter på jakt, riskanalyser/säkerhet människors hälsa, djur, natur samt på fastighetsvärden/intrång i hela området/närområdet.

Ljud/buller

Vi har studerat miljökonsekvensbeskrivningen, MKB, för detta projekt och anser att den är mycket ofullständig när det gäller ljud/buller. I MKB:n läser vi: *"Projekt Fängsjön och Storsjöhöjden med omgivning har få störningar och miljön i området är mycket tyst. Inga större verksamheter eller större byar finns i närområdet och avsaknaden av större bilvägar medför en bullerfri miljö. Generellt är tysta områden mer känsliga för buller än redan bullerpåverkade områden där vindkraftverkens ljud inte framhävs på samma sätt".*

Kommunens översiktsplan från 1990 tar ej upp detta område som särskilt skyddat och bullerfrågor var vid den tidpunkten och även senare ett område som inte rönt särskilt stort intresse. Erfarenheterna från senare år talar dock sitt tydliga språk. Buller från vindkraftverk upplevs inte sällan som mycket störande. Speciellt besvärligt tycks det vara i det norrländska landskapet med sin topografi och klimatiska förhållanden.

Sollefteå kommuns Vindbruksplan baseras på kunskapsläget rörande buller som gällde för mer än 7 år sedan. Sedan dess har flera stora vindkraftparker tagits i drift i norra Sverige och erfarenheterna när det gäller upplevt buller är i vissa fall mycket negativa. Det pågår ett antal forskningsprojekt som syftar till att bättre förstå det komplexa samspelet mellan topografi,

lokalt klimat samt bullerkällans egenskaper. Inom forskningen är man överens om att man idag saknar metoder för att kunna göra exakta beräkningar av buller vid olika förhållanden. Det är synnerligen besvärande då ett antal mycket stora vindkraftparker är under uppförande i Sollefteå kommun. I värsta fall kan resultatet bli att stora områden hamnar under en mycket besvärande bullermatta. I ett sådant läge gäller det att tillämpa en försiktighetsprincip i stället för de schabloner som saknar vetenskapligt underlag för vår miljö. Den kan betraktas som mycket tyst och avviker från de miljöer där man gjort sociologiska miljöer där man försökt fastställa samband mellan upplevd störning från vindkraft och bullernivå. Det saknas således dylika studier för tysta miljöer som finns i vår del av landet.

Vi anser att bebyggelsen i närheten av projektområdet är att betrakta som både tyst och vindskyddad. Vi anser att detta förhållande kräver försiktighetsåtgärder.

Vi kräver därför att Naturvårdsverkets föreskrifter i *Riktvärden för ljud från vindkraft* följs för områden med lågt bakgrundsljud. Där läser vi följande:

Särskild hänsyn bör tas till bostäder i vindskyddade lägen, det vill säga områden där vindhastigheten är i storleksordningen 50 procent lägre än vid aggregatet, i båda fallen avses här vindhastigheten på 10 meters höjd. Eftersom vindstyrkan här är betydligt lägre än vid vindkraftverket kommer det normalt förekommande vindbruset att bli lägre och ljudet från anläggningen mera framträdande. För att kunna bedöma detta behövs bland annat underlag som redovisar de lokala förhållanden.

Vi anser att kommunstyrelsens i sin beredning borde med hänsyn till Naturvårdsverkets föreskrifter ställt krav på mätningar av lufthastigheter på respektive orter i närområdet samt på platser där vindkraftverken kan tänkas bli placerade. Innan slutligt beslut fattas av kommunfullmäktige beträffande tillåtligheten av detta projekt måste resultat av vindhastighetsmätningar föreligga samt utvärderas och stämmas av mot Naturvårdsverkets riktvärden enligt ovan. (Bilaga 3) Alternativt skall bullernivån vid bebyggelse sättas till max 35dBA. En nivå Naturvårdsverket förskriver för tysta miljöer.

Effekter på kulturmiljö

Fornminnesinventering är inte gjort i området. I handlingarna till kommunfullmäktige anges att kultur-och fornlämningar kan förekomma. Vi anser det vara en klar brist i beredningen att noggrannare kartläggningar av sådan förekomst inte skett.

Fritidsområde

Omsjö är det största fritidsområdet i Sollefteå kommun. I Omsjö bor tio mantalsskrivna boende och det finns ett hundratal fritidsboende. Omsjö har en aktiv fiskevårdsförening, populär badstrand med bryggor samt en välbesökt sjönära och handikappanpassad Camping (som Sollefteå kommun äger och arrenderar ut). Fritidsområdet är *inte* omnämnt i Översiktsplanen 1990 eller i vindplanen 2008 trots dess stora och kända värde för friluftsliv och rekreation. Omsjö by ligger mitt i det planerade vindkraftsområdet och kommer att beröras i allvarlig grad om vindkraftsindustrin realiserar. Vi anser att byn kommer att avfolkas om vindkraftsexploateringen realiserar.

En annan viktig synpunkt som kommunen borde ha beaktat är att alla vindkraftverk i området Fängsjön kommer att *ligga i söderläge* för byarna Omsjö, Tallnäset, Grundtjärn, Lövnäset och Juvanån inkl. Storsjön och Karvsjön. Dessa kommer att förorsaka kraftiga skuggeffekter för hela området på grund av kraftverkens storlek och höjd. - I Storhögen Jämtland kommer kommunen att använda sitt veto om inte Vindbolaget flyttar vindkraftverken på grund av dess planerade söderläge till ortsborna (30 vindverk). I Fängsjö/Storsjöhöjden kommer definitivt en stor del av de 180 vindkraftverken att ge skuggeffekter i byarna på grund av dess höga höjder 210 meter, och att de kommer att placeras på berg som är mellan 450-490 meter höga. (Omsjö ligger på 240 meter ö.h.)

Se även tidigare inskickad bilaga till Länsstyrelsen – Bilaga 4.

Ett stort antal inventeringar av skogsbyar har skett i Sollefteå kommun. Någon sådan inventering av **Fängsjö By** har dock inte skett. Fängsjö By är den bebyggelse som ligger närmast det tilltänkta exploateringsområdet. Vi anser att det bör göras en sådan kulturbebyggelseinventering av Fängsjö By. Innan slutligt beslut fattas av kommunfullmäktige beträffande tillåtligheten av detta projekt måste resultat av en sådan inventering föreligga samt utvärderas och stämmas av mot de kommunala intentionerna i översiktsplanen och i den fördjupade översiktsplanen.

Effekter för boende och på fastighetsvärden / intrång

I kommunstyrelsens beredningsförslag inför Kf:s beslut 2013-05-27 står :

”Närmast projektområdet återfinns några mindre byar med ett mindre antal bofasta. Den största andelen av bebyggelsen i byarna runt vindkraftsområdet består dock av fritidshus. Dessa finns invid de bofasta, enskilt eller i byar som idag saknar fast bosatt befolkning. Se bilaga ur FORSCA:s MKB sid 23

TABELL 4.2 BEBYGGELSE INOM 5 KM (<10 INV)

Tallnäset 1 km

Ol-Petterstorp 1,3 km

Fängsjön 1,6 km

Backsjön 1,8 km

Björnbäck 1,9 km

Grundtjärn 2,2 km (Ett 20-tal mantalsskrivna i Grundtjärn / vår not)

Omsjö 2,2 km (Det bor 10 mantalsskrivna i Omsjö / vår not.)

Hultet 2,3 km

De fast boende och fritidsboende i närområdet påverkas genom att de i olika grad kommer att se vindkraftverk och därmed får en förändrad landskapsbild samt att de tidvis kommer att höra vindkraftverken, även om ljudnivåerna inte kommer att överskrida något riktvärde.

De närboende kommer även under anläggningstiden att påverkas av störningar som härrör till de omfattande transporter, sprängningar etc. som är nödvändiga för att etablera en vindkraftsanläggning av denna storlek.

Den lite större tätorten samt de större byar som ligger närmast projektet är Näsåker, Resele och Forsmo varav alla ligger på ett avstånd av ca 1 mil från projektområdena.”

Ägarna av bostadsfastigheter för permanent-och fritidsboende är de som mest kommer att under lång tid påverkas av den tilltänkta exploateringen om närmare 500 ha mark i deras närområde. De som bor i dessa berörda bostadsfastigheter kommer att uppleva hur deras boendemiljö totalt kommer att förändras om denna stora mängd, 210 meter höga vindkraftverk skulle sättas upp i deras närhet. Vi konstaterar att utredningar/konsekvensbeskrivningar om effekter för de boende och påverkan på fastighetsvärden/intrång saknas, och den beskrivning som finns i övrigt är mycket bristfällig.

Vi har vid kontakter med FORSCA försökt få fram uppgifter om t ex hur många vindkraftverk som kommer att synas från bygatan i Fängsjö eller när man sitter i en båt på Fängsjön och fiskar. FORSCA har inte redovisat något utredningsmaterial som ger svar på denna fråga. Muntligt har uppgiften att 50-100 vindkraftverk kan komma att ses, och därmed påverka landskapsmiljön. I MKB:n redovisas att buller upp till 40 dBA kan tillåtas. Det innebär en oerhörd stor förändring för en bebyggelse som idag utgör en närmast tyst miljö och idyll.

Vid tidpunkten för framtagandet av den fördjupande översiktsplanen 2007-2008 fanns väldigt få vindkraftsanläggningar i landet. Det saknades vid den tiden helt erfarenhet av den mycket storskaliga etablering som aktuellt ärende avser. Det innebär att kommunens fördjupade översiktsplan från 2008 är föråldrad. Idag finns flera storskaliga etableringar som kan läggas till grund för de olika typer av utredningar och analyser som vi anser behövs i detta ärende. Vi anser att varken FORSCA eller kommunen har analyserat effekter för boende (permanentboende, fritidshusboende) och på fastighetsvärden i den utsträckning som behövs i detta ärende. Innan slutligt beslut fattas av kommunfullmäktige beträffande tillåtligheten av detta projekt måste resultat av en sådan analys föreligga, utvärderas samt föreläggas kommunmedborgarna utifrån PBL:s regler om revidering av översiktsplaner/fördjupade översiktsplaner.

Effekter på jakt

Vi har haft kontakter med Jägarförbundet. Förbundet har i många fall fått föra fram synpunkter på vindkraftsexploatering genom remissrundor utskickad av länsstyrelsen i berörda län. Jägarförbundets har sagt att samråd bör ske med berörda jaktlag och jakträttsinnehavare inom området. Jägarförbundet anser att inom områden med högre bullernivå än 40 dBA bör jakträttsinnehavarna kompenseras ekonomiskt då det kan ha en negativ inverkan på jaktbara fåglar. Dessutom försvåras möjligheten att höra jakthundars skall om ljudnivåerna från vindkraftverk överstiger 40 dBA. Jägarförbundet menar att det finns ingen erfarenhetsbank att plocka i då det gäller jakt i vindkraftsparker. Förbundet menar självklart kommer jakten att påverkas då det blir ett vägnät på skogen som inte funnits tidigare och landskapsbilden förändras och med den naturupplevelsen. Vad man däremot inte vet är hur viltet påverkas och i vårt fall det viktigaste viltet i alla fall rent ekonomiskt och jägarantalsmässigt, älgen.

I det aktuella fallet har ingen dialog och inget samråd skett med berörda jakträttsinnehavare och jaktlag. Detta anser vi vara en stor brist i beredningen av detta

ärende.

2. Beslutet grundas på en föråldrad översiktsplan och motsägelsefulla beslut om vindbruksplanen är tillägg till översiktsplanen från 1990 eller en fördjupad översiktsplan

Den första generationen översiktsplan antogs av kommunfullmäktige 1990-08-27 och har aldrig aktualitetsförklarats. Kommunfullmäktige beslutade 2006-10-30 att initiera ett arbete med en ny översiktsplan under mandatperioden 2006-2010. Detta beslut blev aldrig verkställt. Kommunstyrelsen beslutade 2012-06-12 att arbetet med ny översiktsplan skulle påbörjas i augusti 2012. I kommunstyrelsens beslut redovisades kommunens syn på översiktsplanering

-Fördjupning av översiktsplanen

”Översiktsplanen kan ändras genom en fördjupning. En sådan innebär en mer detaljerad redovisning av ställningstaganden inom ett visst geografiskt område. Skälet är att översiktsplanen ska kunna fungera som en tydlig vägledning inför efterföljande beslut om mark- och vattenanvändningen i kommunen, till exempel för bygglov.

Områden där det kan vara lämpligt att arbeta med fördjupningar av översiktsplanen är stadsdelar, tätorter, kustområden och externhandel/verksamhetsområden, turistanläggningar och komplexa kulturlandskap. Vindkraft är en fråga som behandlas genom tillägg till översiktsplanen

-Tillägg till översiktsplanen

Översiktsplanen kan ändras genom ett tillägg. Det skulle innebära att planeringsfrågor som inte tidigare har tagits upp i översiktsplanen behandlas över hela kommunens yta. Genom att arbeta med tillägg till översiktsplanen kan planen hållas aktuell i väntan på en omarbetning. Frågor som kan behandlas genom tillägg till översiktsplanen är till exempel vindkraft, förorenade områden, farligt gods, tysta områden och översvämningsområden. Den fråga som just mest behandlas genom tillägg till översiktsplanen är vindkraft. Översiktsplanen och ändringar antas av kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige ska minst en gång per mandatperiod ta ställning till översiktsplanens aktualitet.”

Enligt Boverket ska både vid fördjupning och tillägg sambanden med och konsekvenserna för översiktsplanen som helhet redovisas.

I Kommunfullmäktiges beslut VINDBRUK I SOLLEFTEÅ KOMMUN

Fördjupad översiktsplan Antagen av Kommunfullmäktige 2008-12-15, § 155 anges:

”Vindbruk i Sollefteå kommun kan svårligen ses som ett tillägg till översiktsplan 1990. Kommunen har valt att genomföra planeringsprocessen inom ramen för en ”fördjupad översiktsplan” med tema vindbruk. Den av kommunfullmäktige antagna planen kommer senare att lyftas in i arbetet med en kommunomfattande översiktsplan. Eftersom vindkraftutvecklingen går i snabb takt bör planen tas upp till ny politisk behandling vid behov.”

Kommunstyrelsen beslutade 2011 att göra en revidering av den fördjupade översiktsplanen Vindbruk i Sollefteå kommun § 236 KS 29/2011. I Ks protokoll 12/6 2012 §111 beslutar Ks att avbryta en vidare fördjupning och komplettering av revideringen av 2008:års VB-plan och enligt samma protokoll §112 beslutas att starta arbetet med en ny översiktsplan.

I ett Medborgarförslag 2012 ”**Handläggningen av Vindkraftsutbyggnaden inom kommunen**” sägs:

”Vi är ett antal medborgare som är mycket oroade över hur planeringen för vindkraftutbyggnader handläggs inom kommunen. Under arbetet med den Vindbruksplan som antogs 2008 förekom visst samråd med befolkningen i olika kommundelar. I efterhand kan vi konstatera att detta samråd inte var tillfyllest. Vi anser att det är särskilt viktigt att alla de personer som bor inom ett närområde ägnas extra omsorg när det gäller samråd. Vi föreslår att en samrådsplan upprättas och delges samtliga fastighetsägare och boende inom den kommunedel som berörs när det gäller aktiverade projekt som handläggs enligt Vindbruksplan 2008. Vi är också mycket oroade av den till synes ensidiga inriktningen mot en massiv utbyggnad av vindkraft inom Sollefteå kommun. Det finns en rad andra intressen som inte kommer till tals när planeringen sköts på det sätt som nu varit fallet. Länsstyrelsen har också vid upprepade tillfällen ställt krav på en översiktsplan för hela kommunen. Vi ställer nu samma krav. Vi föreslår att den gamla översiktsplanen från 1990 revideras i samarbete med kommunmedborgarna så att alla olika intressen kommer till tals. En samrådsplan för detta arbete upprättas enligt samma modell som ovan. Innan en ny översiktsplan föreligger anser vi att inga projekt för ny vindkraft får tillstyrkas. Vi föreslår också att kommunen upprättar en rapportering som ger oss medborgare en möjlighet att följa alla aktiviteter som har med vindkraft att göra. Från planering till godkänt byggtillstånd. Vi har inget emot vindkraft som sådan men utbyggnader måste ske på sådant sätt att olika intressen kan vägas mot varandra och i detta sammanhang anser vi att tillgången till en ostörd miljö också är en viktig resurs för framtiden.”

Kommunfullmäktige avslog medborgarförslaget §130 2012-09-24

I ett annat Medborgarslag 2013 – ”**Alternativ process för att hantera frågor om fortsatt utbyggnad av vindkraftindustrier för att tillförsäkra medborgarna insyn i de utbyggnadsprojekt som kan bli aktuella**” sägs:

”Vi vill nu föreslå en alternativ process för att hantera frågor om fortsatt utbyggnad av vindkraftsindustrier. Med detta medborgarförslag vill vi tillförsäkra medborgarna insyn i de utbyggnadsprojekt som kan bli aktuella.

Vi föreslår nu att innan beslut tas om ytterligare utbyggnad skall följande åtgärder vidtas:

1 Kommunen tar fram en skriftlig information om alla de nu kända platserna för storskalig utbyggnad av vindkraftverk (10 + 54 utredningsområden). Informationsskriften skall dels redovisa hur den fortsatta handläggningen kommer att skötas och dels vad man nu känner till om de s.k. utredningsområdena. För varje område skall således redovisas omfattningen av projektet, de vägsystem som kan bli aktuella för utbyggnad samt fotomontage från olika vinklar. Alla hushåll i kommunen skall erhålla ett exemplar av denna informationsskrift.

2. Informationsmöten hålles snarast efter det att informationsskriften distribuerats på de orter som kommer att beröras av utbyggnad enligt planen från 2008 samt inom de s.k. utredningsområdena.”

Kommunfullmäktige beslöt 2013-05-27 att remittera förslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Kommunfullmäktige fattade 2013-04-29 beslut om Vägledning **för beslut/avslag vid begäran om tillstyrkan avseende lokalisering av vindkraft inom s.k. utredningsområden i den fördjupade översiktsplanen Vindbruk i Sollefteå kommun (KF 2008-12-15 § 155)**

”På uppdrag av kommunstyrelsens ordförande har kommunplaneraren gjort en genomlysning av kommunens förutsättningar för beslut/avslag vid begäran om tillstyrkan avseende lokalisering av vindkraft inom så kallade utredningsområden i den fördjupade översiktsplanen Vindbruk i Sollefteå kommun.

Genomlysningen görs mot bakgrund av att det inom kommunorganisationen förekommer olika tolkningar av fattade beslut avseende den fördjupade översiktsplanen Vindbruk i Sollefteå kommun kommunfullmäktiges beslut 2008-12-15 § 155 samt tolkningen av kommunstyrelsens beslut 2012-06-12 § 111, kommunfullmäktiges beslut 2012-09-24 § 130 samt kommunfullmäktiges beslut 2012-09-24 § 136. Kommunen har en fördjupad översiktsplan Vindbruk i Sollefteå kommun med riktlinjer för hela kommunens yta. Fullmäktige har avslagit motion och medborgarförslag med krav på kommunomfattande översiktsplan innan vidare beslut kan tas.

”Kommunfullmäktiges beslut:

1 Beslut att tillstyrka begäran om lokalisering av vindkraft inom så kallade utredningsområden kan fattas under förutsättning att

- ansökan uppfyller riktlinjerna i den fördjupade översiktsplanen för vindkraft gällande riksintressen, allmänna intressen och omgivningspåverkan.

2 Inför varje beslut ska en detaljerad nulägesredovisning över vindkraftsetableringarna i kommunen göras. Av denna nulägesredovisning ska bland annat följande framgå:

- inom hur stor del av de 10 utpekade områdena i vindbruksplanen intresse för vindbruk finns

- inom hur stor del av beslutade alt. nya riksintressen intresse för vindbruk finns

- vilket intresse för vindbruk som finns inom de s.k. utredningsområdena

- hur de kumulativa effekterna ser ut med utgångspunkt i nulägesredovisningen

3 Med intresse för vindbruk avses *att* det finns officiellt intresse för etablering; från affärsidé till utredning till ansökan om bygglov, beviljat bygglov, miljöprövnings-process samt byggande eller färdig byggnation”

Den ovan redovisade hanteringen och beslut om markanvändning för vindkraftsexploatering visar att

- Sollefteå kommun inte följer lagen (PBL 3:1, 3:27) om att det ska finnas en aktuell översiktsplan över hela kommunen och aktualitetsförklaring ska ske av översiktsplanen minst en gång under varje mandatperiod
- kommunens beslut är motsägelsefulla om vindbruksplanens juridiska status (tillägg till översiktsplan PBL 3: eller fördjupad översiktsplan?).
- kommunen fattat beslut om riktlinjer för markanvändning för vindkraft som saknar och har en otydlig koppling till PBL:s regelsystem och tidigare beslut om fördjupad översiktsplan
- kommunens beslut om fördjupad översiktsplan för vindbruk 2008 saknar beskrivning av sambanden med och konsekvenserna för den gällande översiktsplanen som helhet
- kommunfullmäktiges beslut 2013-05-27 grundas inte på relevanta utredningar om effekter på boendemiljön och fastighetsvärden/intrång för bebyggda fastigheter
- kommunfullmäktiges beslut om fördjupad översiktsplan 2008-12-15, § 155 och kommunfullmäktiges beslut 2013-04-29 om Vägledning för beslut/avslag vid begäran om tillstyrkan avseende lokalisering av vindkraft inom sk. utredningsområden i den

fördjupade översiktsplanen Vindbruk i Sollefteå kommun (KF 2008-12-15 § 155) uppfyller inte regeln i PBL 3:6 om att innebörden och konsekvenserna av översiktsplanen tydligt ska framgå

- medborgare är missnöjda med kommunens hantering av vindkraftsplaneringen och att det förelegat stora brister i kommunens samrådsprocess med berörda

De juridiska effekterna av kommunens beslut är att det råder en närmast total oklarhet beträffande vilken betydelse som kan tillmätas kommunfullmäktiges beslut den 2013-05-27, § 66 KS/275/2012 (20.7). Länsstyrelsen har uppenbarligen utifrån sin uppsiktsroll inte ännu noterat kommunens motsägelsefulla beslut. Vid en prövning av en ev. ansökan om tillstånd enligt miljöbalken (MB) utgår vi från att detta uppmärksammas av länsstyrelsens miljöprövningsdelegation.

Övriga synpunkter som Sollefteå kommun inte har beaktat i beslutet:

- Två gigantiska mark- och bergtäkter planeras i området. (Bilaga 6) Den ena bergtäkten kommer att ligga ca 2,5 km från Omsjö (Kälshöjden). Bergtäkten kommer att förorsaka stora bullerstörningar och massiva vägtransporter i första hand genom byarna Omsjö och Fängsjö. Cirka elva mil vägar planeras och kraftledningar kommer att dras rakt genom hela friluftsområdet. Anmärkningsvärt är att Sollefteå samhällsbyggnadsnämnd *har inte varit med* och gett synpunkter om bäst placering av täkterna / kraftledningarna ur hydrologisk synpunkt och om de bullerhänsyn som bör tas till de boende i området.

- Vi anser att Kommunen borde i underlaget för beslutet i Kf begärt en bättre redovisning samt ställt större krav angående återställande av området vid avveckling av VK-verken.

- Vi anser att kommunen borde ställt krav/eller gjort en utförligare utredning på hur de hydrologiska flödena i området kommer att påverka det kommunala och privata vattnet i Omsjö.

- Vi anser att Fransmyran Natura 2000-området (ej omnämnd i 2008:års VB-plan) kommer definitivt att påverkas hydrologiskt av de kraftledningsgator och vägar som planeras i tillrinningsflödena till myren. Även i denna planering bör Samhällsbyggnadsnämnden ha fått lämna synpunkter, vilket inte har gjorts. I Natura 2000 Fransmyren står:

"Hydrologi och hydrokemi bör inte påverkas negativt, bl a får torv inte oxideras som en följd av mänsklig påverkan utan endast som en eventuell följd av naturliga klimatförändringar." (Bilaga 5)

- Vi anser att Samhällsbyggnadskontorets och Samhällsbyggnadsnämndens synpunkter inte har fått komma till tals eller fått gehör hos politiker och ansvarig

tjänsteman för kommunens vindkraftsplanering. Det är en allvarlig demokratisk brist att Samhällsbyggnadskontorets specifika kompetenser och synpunkter inte tillvaratagits innan politikerna gått till beslut.

- Konsekvensbeskrivning av industriutbyggnaden saknas. Utbyggnaden kommer att förstöra värdefulla naturresurser och medföra betydliga naturingrepp som kommer reducera ovärderliga värden av friluftsliv, kvalitén på landskap och orörd natur i ett viktigt friluftsområde. Berörda orsbor och fritidsboende får inte någon som helst kompensation för dessa negativa återverkningar på naturen. (jmf berörda samebyars kompensation) Kommunen begär heller inte/ får inte någon kompensation eller andel av framtida intäkter av denna industriella vindkraftsexploatering. Kommunen borde ha gjort en intresseavvägning av de samlade fördelar och nackdelar som industriutbyggnaden medför. Kommunen har inte gjort någon som helst konsekvensbeskrivning av projektet. Vi anser att kommunen är skyldig att sörja för att naturvärden finns bevarat även för senare generationer.

- Kommunen har **inte** tagit hänsyn till den lokala opinion som finns mot vindkraftsprojektet. Ca 700 namnunderskrifter har samlats in via olika namninsamlingslistor och vidarebefordrats till kommunen. Länsstyrelsen tillsammans med lokala aktörer inbjöd kommunpolitiker och berörda boende i nov. 2012. Ca 100 av ca 200 berörda fastighetsägare kom till mötet. Alla närvarande på mötet var mycket kritiska till vindprojektet. Det har varit ett flertal icke offentliga möten mellan politiker, ansvariga tjänstemän och vindkraftsmotståndare. Många insändare och andra protestyttringar har förekommit i olika sociala media. Kommunens politiker har trots detta, med några få undantag, inte lyssnat på berörda orsbor. Vi anser att informationen och dialogen mellan kommunens politiker och berörda orsbor har varit obefintlig.

- Hälsoriskerna speciellt för närboende har inte tydligt uppmärksammats av kommunen. Göran Holm, professor och överläkare vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset i Göteborg har i forskningsartiklar beskrivit hur vindkraftsbuller kan orsaka sömnstörningar, huvudvärk, tinnitus, yrsel, hjärtpåverkan etc. Samma symtombild finns beskriven i vindkraftsstudier från ett flertal länder bl.a. Tyskland, Skottland, Australien, Kanada m.fl. (Bilaga 7)

- Det är väl känt att fåglar och andra djur påverkas och skadas av vindturbinerna. Flyttfåglarna, bl.a. kungsörnar, fiskgjusar, svanar, tranor och gäss som häckar runt Storsjön och Karvsjön i Omsjö har sin flygrutt rakt genom det planerade vindkraftsområdet.

- Vi yrkar inhibition avseende byggande i målet, tills förvaltningsrätten prövat och avgjort ärendet.